

Postupak instalacije operativnog sistema podrazumeva niz koraka kojim se unosi softver na hard disk. Procedura instalacije kreće samim uključanjem kućišta i odmah ubacivanjem instalacionog diska u optički uređaj računara.

1. Zadržkom tastera DEL, F2 ili F10 odmah po uključanju računara uvešće nas u okruženje BIOS-a gde u opciji BOOT treba podesiti da prvi uređaju očitavanja treba da bude DVD ili CD optički uređaj.
2. Potrebno je snimiti podešavanja i izaći iz BIOS okruženja.
3. Tada je potrebno zadržati bilo koji taster sa tastature (enter, space, ili neki drugi taster) da bi se pokrenula inicijalna instalacija operativnog sistema i početi da pratimo korake instalacije i davati odgovarajuće odgovore na zahteve instalacije.
4. Primer koraka instalacije windowsa XP, čitanjem u dnu statusne linije nude nam se i odgovarajući odgovori u koracima.
5. Pozdravni ekran da smo u instalacionom okruženju sistema Xp pritiskom na ENTER nastaviće se dalja instalacija
6. Daljim tokom od nas se traži slaganje sa licencim ugovorom pa je zato potrebno pritisnuti taster F8.
7. Daljim tokom ukoliko ne želimo da repariramo stari sistem ako imamo na disku pritisnemo ESC
8. Dolazimo u okruženje gde se od nas traži podešavanje veličina particija na disku, brisanje starih sa D, formiranje novih sa C.
9. Kada se završi sa formiranjem particija potrebno je da se pokrene formatiranje particija u FAT ili NTFS, ali najčešće je to potrebno formirati u NTFS čime se započinje pormatiranje sporo ili QUICK
10. Po završenom formatiranju kreće KOPIRANJE fajlova sa CD-a na hard disk što možemo pratiti u donjem desnom uglu kako teče tok prenosa fajlova ali i na traci od 0 da 100% dokle se stiglo.
11. Po završetku prethodnog procesa kopiranja računar nam se restartuje i počinje inicijalno očitavanje sistema sa harddiska uz dopunjavanje fajlova sa CD-a
12. Sistem pokušava da pronađe sve instalirane uređaje (grafička, muzička, mrežna kartica, štampač...) koje ima računar i odgovarajuće drajvere (sistemske programe) sa CD-a.
13. Kada se završi taj postupak onda je potrebno dati podatke o KORISNIKU RAČUNARA i o ORGANIZACIJI daljim pritiskom na ENTER
14. Potrebno je ukućati šifru sistema i daljim pritiskom ENTERA
15. Potrebno je podesiti lokaciji vremenske zone, datum i vreme. Daljim pritiskom na ENTER
16. Nastavlja se dalji tok instalacije dodatnih uređaja prvenstveno mrežnih i tako teče tok instalacije do poslednjeg RESTARTA RAČUNARA.
17. Ponovnim uključanjem dobijamo pozdravni ekran da smo instalirali sistem i daljim nastavkom od nas se očekuje unos imena za korisničke naloge u sistemu.
18. To je i ujedno poslednji korak instalacije čime je završeno OSNOVNO INSTALIRANJE OPERATIVNOG SISTEMA WINDOWS XP.

[youtube <https://www.youtube.com/watch?v=raB2u0iQdFc&w=854&h=480>] Po završetku instalacije operativnog sistema dobijamo računar bez sistemskih fajlova (drajvera) i bez korisničkog (aplikativnog) softvera. Tada se kreće u postupak redosledne instalacije.

- **Postupak instalacije korisničkog (aplikativnog) softvera** podrazumeva izvođenje proceduralnih koraka kojim se izvodi upisivanje instalacija i aktiviranje fajlova nekog softvera u okviru operativnog sistema.

Mora se jasno praviti razlika između termina KOPIRANJE programa i INSTALIRANJE programa. Kopiranje -predstavlja pravljenje kopije programa koja nije aktivna za korišćenje dok se instaliranjem programa izvodi procedura aktiviranja programa u operativnom sistemu za korišćenje. Postupnost koraka instalacije svakog softvera univerzalno mogu se pobrojati aktiviranjem fajla koji nosi oznaku ekstenzije .exe uz sledeći niz koraka:

1. Pozdravni prozor zbog pokretanja instalacije gde stoje podaci o vrsti i imenu softvera koji se instalira kao i verziji softvera.
2. Očitavanje licencne dozvole za korišćenje softvera (free, trajal, komercijal) i traži se od nas prihvatanje uslova korišćenja softvera.
3. Izbor vrste instalacije koja će se primeniti (standardčtipikal, full)
4. Izbor memorijske lokacije gde će se formirati fascikla instaliranog softvera
5. Unos licence softvera (šifre-dozvole za korišćenje)
6. Postupak pranosu i aktivacije fajlova u memoriju od 0 do 100%
7. Postupak pravljenja ikonice na desktopu preko koje će se pokretati program
8. Aktiviranje softvera - potvrđivanje da smo stvarno kupili korisničku licencu
9. Završni prozor kojim se objavljuje da je završena procedura instalacije programa
10. Ostaje na kraju pokretanje instaliranog programa putem ikonice

Dakle, sličnu proceduru redom prolazimo za svaki novo-instalirani softver koji nam treba.

- **Pojam arhiviranja podataka** predstavlja postupak pakovanja podataka za čuvanje u arhive. Podaci koji se pakuju u arhive su:

1. Oni ređe korišćeni podaci kako bi umanjili zauzeće memorije na disku
2. Podaci koji premašuju dozvoljenu veličinu fajla za transport putem interneta

Programi koje koristimo za arhiviranja podataka su:

1. WIN RAR
2. WIN ZIP
3. ARJ
4. 7ZIP

Ovi arhiveri ujedno prave i archive podataka sa završnim ekstenzijama kao što su RAR, ZIP, ARJ, 7ZIP. Samim arhiviranjem podataka dakle fajl koji je arhiviran zauzeće manje memorijskog prostora na disku nego fajl koji nije arhiviran. Neki fajlovi ranije nisu mogli da se pokrenu iz archive dok se arhiva ne raspakuje i vrati fajl u početno stanje. Ovi današnji napredniji arhiveri daju te mogućnosti direktnog pokretanja fajla iz archive. NPR: Imamo veš u ormaru koji je lepo složen ali zauzima nekoliko polica i poredbeni postupak arhiviranja letnjeg veša pred dolazak zime bio bi pakovanje tog veša u odgovarajuću torbu koja zauzima manje prostora sa našim vešom a opet je tu prema potrebi da se raspakuje i spremi za upotrebu. Pogledaj video prezentaciju instalacije softvera:

2.1.2.5 [Instalirati i poništiti \(ukloniti\) softversku aplikaciju](#)

[POGLEDAJ VIDEO](#)